

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 400/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A., Quai Du President Paul Doumer 9, La Defense Cedex, Paríž, Francúzsko, zastúpenej spoločnosťou White & Case s. r. o., Hlavné námestie 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Marek Staroň, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 271/2013-411 z 30. septembra 2013 vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2013 doručená sťažnosť spoločnosti Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A., Quai Du President Paul Doumer 9, La Defense Cedex, Paríž, Francúzsko (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 271/2013-411 z 30. septembra 2013 vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola odporkyňou v konaní o nariadenie predbežného opatrenia vedenom na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd uznesením č. k. 26 Cb 103/2013-84 z 11. júna 2013 vyhovel návrhu navrhovateľa a sťažovateľku zaviazal *„zdržať sa poskytnutia akýchkoľvek plnení v prospech spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], na základe záručných listín vystavených odporcom..., a to až do právoplatnosti rozsudku vo veci samej“*. Súčasne okresný súd *„v prípade, ak dôjde zo strany odporcu k akémukoľvek plneniu v prospech spoločnosti [REDAKOVANÉ]... na základe záručných listín vystavených odporcom...“* uložil sťažovateľke povinnosť *„zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k vymáhaniu poskytnutých plnení od spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]... a to až do právoplatnosti rozsudku vo veci samej“*. Okresný súd zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť podať návrh na začatie konania vo veci náhrady škody do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o predbežnom opatrení a sťažovateľke uložil nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 35 367,31 €.

3. Na odvolanie sťažovateľky krajský súd uznesením č. k. 3 Cob 271/2013-411 z 30. septembra 2013 zmenil prvostupňové uznesenie okresného súdu tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, sťažovateľke náhradu trov prvostupňového konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke *„náhradu trov*

odvolacieho konania, a to súdneho poplatku v sume 33,- EUR a trov právneho zastúpenia v sume 90,82 EUR...“.

4. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania krajský súd založil na právnom názore, že *„nie je možné vyjadriť hodnotu veci, pretože navrhovateľ výšku náhrady škody, ktorej sa chce vo veci samej domáhať nešpecifikoval a ďalší návrh sa týka určenia, že spoločnosť [REDACTED] [REDACTED] nie je povinná plniť“.*

5. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka kritizuje právny názor krajského súdu o nemožnosti vyjadrenia hodnoty veci. Podľa sťažovateľky v posudzovanom prípade ide o *„hodnotu práva“*, ktorú *„možno nepochybne vyčíslieť v peniazoch“*. Nepravdivé je v tejto súvislosti tvrdenie krajského súdu, že navrhovateľ nešpecifikoval výšku náhrady škody, pretože *„zo samotného Uznesenia KS BA... vyplýva, že hroziaca škoda (ktorej náhrady sa chcela spoločnosť [REDACTED] v konečnom dôsledku domáhať) bola v konaní vyčíslená“*. Okrem toho podľa sťažovateľky *„samotná skutočnosť, že navrhovateľ... nepodal návrh vo veci samej, nemôže mať za následok nemožnosť vyjadriť hodnotu práva, ktorého sa daný spor týka, a zasiahnuť tak do legitímnych práv Sťažovateľa na náhradu trov“*.

6. Rovnako podľa sťažovateľky *„určenie, že spoločnosť [REDACTED] nie je povinná plniť, je vyjadriteľné v peniazoch a práve preto zakladá možnosť vyjadriť hodnotu práva v peniazoch. KS BA však nepochopiteľne dospel k presne opačnému (a vnútorne rozpornému) záveru...“*. Sťažovateľka uvádza, že *„podľa Záruk má... povinnosť plniť sumu 18.940.294,84 USD. Bez najmenších problémov je tak možné vyjadriť určenie, že spoločnosť [REDACTED] nie je povinná plniť, v peniazoch“*.

7. Sťažovateľka teda namieta, že *„KS BA úplne ignoroval ustanovenie § 10 ods. 2 Vyhlášky, podľa ktorého sa za cenu práva považuje aj hodnota záväzku, a ktoré je tak plne aplikovateľné v predmetnom spore“*.

8. Sťažovateľka argumentuje aj poukazom na iné rozhodnutie krajského súdu v jej obdobnej veci (č. k. 8 Cob 6/2013-384 z 29. mája 2013), „v ktorom KS BA v identickom spore po zrušení predbežného opatrenia vychádzal pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny z hodnoty Záruk“. Namietané porušenie svojich označených práv vidí sťažovateľka v tom, že krajský súd „konal... v zrejmom rozpore s ustanovením § 10 ods. 2 Vyhlášky“.

9. Ďalej sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že „ak by sa aj ÚS SR nestotožnil s našim tvrdením, že aplikácia § 11 ods. 1 písm. a) Vyhlášky bola v danom prípade nesprávna a arbitrárna, táto sťažnosť je v každom prípade dôvodná... Z uznesenia KS BA vyplýva, že KS BA rozhodol podľa § 14 ods. 3 písm. a) Vyhlášky. Toto ustanovenie však už nebolo v čase vydania Uznesenia KS BA v znení, v akom ho aplikoval KS BA.

S účinnosťou do 30.06.2013 platilo ustanovenie § 14 ods. 3 písm. a) Vyhlášky, podľa ktorého bola odmena za odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny. Znenie § 14 Vyhlášky s účinnosťou od 01.07.2013 (teda znenie platné v čase vydania Uznesenia KS BA) však už obsahuje iba úpravu výšky odmeny za úkony služby v trestnom konaní.

S účinnosťou od 01.07.2013 sa dovtedajšie znenie ustanovenia § 14 ods. 3 písm. a) Vyhlášky zmenilo a presunulo do nového ustanovenia § 13a ods. 1 písm. g) Vyhlášky, podľa ktorého odmena za odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení má byť vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny.

...

KS BA dospel k sume 90,82 EUR použitím jednej polovice základnej sadzby (t. j. 30,03 EUR), čím porušil platné znenie Vyhlášky. V súlade s prechodným ustanovením § 20c Vyhlášky mal KS BA za právne úkony (prevzatie a príprava odvolania), ktoré boli uskutočnené po 01.07.2013, správne použiť celú základnú sadzbu tarifnej odmeny (nie polovicu)“. Sťažovateľke teda „mali byť... priznané trovy právneho zastúpenia aspoň vo výške 162,91 EUR + súdny poplatok 33 EUR.“.

10. V závere argumentácie vo veci samej sťažovateľka rekapituláciou siedmich konaní o nariadenie predbežného opatrenia, ktoré boli proti nej tými istými dvoma

navrhovateľmi iniciované, konštatuje šikanózný výkon ich práva. Tvrdí, že „spoločnosti ■■■ a ■■■ neustálym podávaním identických návrhov na vydanie predbežného opatrenia docielili, že od vydania prvého predbežného opatrenia zo dňa 31.10.2012 bolo v každom momente až po súčasnosť vykonateľné aspoň jedno predbežné opatrenie s účinkami obdobnými Predbežnému opatreniu. Vždy potom ako KS BA zrušil konkrétne predbežné opatrenie, OS BA promptne vydal obdobné nové predbežné opatrenie“. Z uvedeného dôvodu podľa sťažovateľky náhrada trov odvolacieho konania, ktorú jej krajský súd priznal, neplní sankčnú funkciu, pretože nemá dostatočne odstrašujúci účinok proti šikanóznym návrhom zo strany tých istých navrhovateľov.

11. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezhom takto rozhodol:

„(i) Základné právo spoločnosti *Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A.* na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj právo sťažovateľa na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.09.2013, č. k. 3Cob/271/2013-411, v časti, ktorou tento rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu k spoločnosti *Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A.*, porušené bolo.

(ii) Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.09.2013, č. k. 3Cob/271/2013-411, v časti, ktorou tento rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu k spoločnosti *Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A.*, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

(iii) Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť spoločnosti *Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A.*, trovy právneho zastúpenia v sume 312,98 EUR (vrátane DPH) na účet *White & Case s. r. o.* vedený v *Citybank Europe plc.*, č. účtu: 2006420101/8130, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

12. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

15. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

18. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

19. Sťažovateľka v prospech svojho sťažnostného petitu prednáša v zásade dve námietky. Prvá sa týka nesprávneho posúdenia vyjadriteľnosti predmetu konania v peniazoch, ktorého sa mal dopustiť krajský súd. Druhá námietka zdôrazňuje priame porušenie vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení platnom a účinnom v čase vydania napadnutého uznesenia krajského súdu (ďalej len „vyhláška“).

20. K oboj námietkam ústavný súd spoločne uvádza, že rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Európsky súd pre ľudské práva vo veci Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

21. Na druhej strane ústavný súd vyslovil, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov. V tom sú vyjadrené atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie

preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, I. ÚS 119/2012, III. ÚS 151/2013 a pod.).

22. Uvedené stabilné právne názory ústavného súdu korešpondujú i širšiemu poňatiu jeho „prieskumného“ vzťahu k všeobecným súdom. Ústavný súd totiž nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

23. Ústavný súd nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu by bola opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

24. Z uvedených dôvodov rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd

pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

25. Námietky sťažovateľky síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého procesu, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania o trovách konania, čo sa v okolnostiach daného prípadu vo svojich dôsledkoch síce mohlo negatívne dotknúť sťažovateľky, avšak z hľadiska kritérií spravodlivého procesu ich podľa názoru ústavného súdu nemožno dávať na rovnakú úroveň a pripisovať rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu predchádzajúcemu rozhodnutiu vo veci samej (IV. ÚS 225/2012, IV. ÚS 311/2012).

26. Na podklade uvedeného k prvej námietke ústavný súd udáva, že krajský súd zmeňujúcim výrokom vo veci nariadeného predbežného opatrenia z procesného hľadiska vyhovel odvolaniu sťažovateľky, čo ho v rovine rozhodovania o trovách odvolacieho konania viedlo k priznaniu nároku na ich náhradu. Tento fakt, nespochybný ani sťažovateľkou a preukázaný z príloh sťažnosti, považuje ústavný súd za zásadný pre ústavno-súdny prieskum sťažnosťou atakovaného výroku uznesenia krajského súdu. Problém stelesnený sťažovateľkou v jej prvej sťažnostnej námietke je v podstate problémom výkladu a následnej aplikácie podzákonnej právnej normy o vyčíslení priznaného nároku na náhradu trov konaní o odvolaní proti nariadenému predbežnému opatreniu.

27. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd v ňom síce stručne, ale napriek tomu dostatočne jasne vysvetlil svoj postoj k spornej otázke trov konania s poukazom na predmet konania a zaujal zrozumiteľné stanovisko k vyjadriteľnosti predmetu konania v danom type súdneho konania, najmä však v konkrétnej prerokúvanej veci. Aplikácia ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky je preto v danom prípade podľa názoru ústavného súdu odôvodnená ústavne konformným spôsobom (dostatočne a relevantne). Krajský súd

v napadnutom rozhodnutí vyjadril právny názor, ktorý nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd ho tiež nehodnotí ako ústavne spochybniteľný. Aj keby totiž bol názor ústavného súdu na vyjadriteľnosť predmetu konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 26 Cb 103/2013 opačný v porovnaní s názorom krajského súdu, pri danej podobe odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a pri už konštatovanej pozícii všeobecných súdov ako „pánov zákonov“ nedovoľuje ústavnému súdu jeho ústavou založená oddelenosť od sústavy všeobecného súdnictva právny názor krajského súdu revidovať.

28. Pokiaľ ide o sťažovateľkou akcentovaný odlišný prístup krajského súdu v inej jej veci, k sťažnosti bola priložená fotokópia uznesenia krajského súdu č. k. 8 Cob 6/2013-384 z 29. mája 2013, z ktorého skutočne vyplýva, že krajský súd v inej obdobnej veci sťažovateľky (rozhodovanie o odvolaní proti nariadeniu predbežného opatrenia, ktorým bola sťažovateľke uložená povinnosť zdržať sa plnení plynúcich zo záručných listín vystavených sťažovateľkou) vychádzal pri vyčíslení náhrady trov odvolacieho konania z názoru o vyjadriteľnosti predmetu konania v peniazoch.

29. Právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

30. Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky [ďalej len „najvyšší súd“ (resp. jeho plénu a kolégiám)], keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05).

Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody (IV. ÚS 574/2013). Keďže ústavný súd v prípade napadnutého uznesenia krajského súdu prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil (pozri bod 27), nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky založenú na poukaze na iné obdobné rozhodnutie krajského súdu za spôsobilú na to, aby na jej základe bolo možné toto uznesenie hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

31. K tvrdeniu sťažovateľky o šikanóznom využívaní návrhov na nariadenie predbežných opatrení, ktorému údajne „asistuje“ aj samotný okresný súd, ústavný súd uvádza, že z obsahu sťažnosti a jej podkladov nevyplýva, že by krajský súd vo všetkých siedmich konaniach vedených proti sťažovateľke vyčíslil náhradu pre ňu úspešných odvolacích konaní, rovnako ako v prípade atakovanom sťažnosťou. Dokonca z jediného iného odvolacieho uznesenia krajského súdu, ktorého fotokópiu sťažovateľka priložila k sťažnosti (č. k. 8 Cob 6/2013-384 z 29. mája 2013), vyplýva, že krajský súd sťažovateľke priznal proti navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v právnom režime vyznačujúcom sa vyčísliteľnosťou predmetu konania (teda v sume 35 431,55 €). Sťažovateľka nedoložila sumy náhrad trov prípadných úspešných odvolacích konaní v ďalších veciach, ktoré v sťažnosti spisovou značkou uviedla, preto jej tvrdeniu, podľa ktorého rozhodovaním o náhrade trov odvolacieho konania krajský súd neučinil zadosť sankčnej funkcii rozhodovania o náhrade trov konania, nemožno z procesného hľadiska priznať relevanciu.

32. Prvú námietku sťažovateľky preto ústavný súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

33. Druhá námietka sa orientuje na porušenie ustanovení vyhlášky regulujúcich spôsob výpočtu základnej sadzby tarifnej odmeny za odvolanie v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Sťažovateľka zdôrazňuje, že krajský súd vyčíslil náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia vyhlášky, ktoré v čase rozhodovania už v dôsledku novelizácie vyhlášky nebolo účinné a nemohlo sa uplatniť ani podľa intertemporálnych ustanovení relevantnej novely.

34. Bez potreby bližšej rekapitulácie právnej úpravy a jej komentovania ústavný súd konštatuje, že právny názor sťažovateľky, ktorým brojí proti aplikácii relevantného práva krajským súdom, je správny.

35. Krajský súd skutočne pri vyčíslení náhrady trov odvolacieho konania postupoval, ako to sám v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza, podľa § 14 ods. 3 písm. a), ktoré už 30. septembra 2013 nepredstavovalo účinnú normatívnu súčasť vyhlášky. Právna regulácia vyčíslenia odmeny za odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení bola presunutá do § 13a ods. 1 písm. g) vyhlášky a predstavuje sumu základnej tarify, nie jej polovicu.

36. Ústavný súd však už v inej veci sťažovateľky (I. ÚS 214/2014) judikoval, že nie je jeho úlohou perfekcionista „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným čiastkovým procesným/dočasným úkonom mal výhrady. Úlohou ústavného súdu je ochraňovať ústavnosť (nie „obyčajnú“ zákonnosť) konania pred všeobecnými súdmi. Preto je povinnosťou ústavného súdu rozlišovať medzi prípadmi, kedy procesný postup priečiaci sa zákonu zároveň vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípady, kedy určitý procesný/dočasný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene (inkontextuálne), hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu, ako postup *contra legem* – protiústavnosť konania nezaloží (obdobne I. ÚS 571/2013).

37. Výpočet krajského súdu v napadnutom uznesení nie je správny a výrok o náhrade trov odvolacieho konania na ňom založený je rozhodnutím *contra legem*. Podľa názoru

ústavného súdu však ide o nezákonnosť, ktorá rozpor so základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu ani s jej právom na spravodlivé súdne konanie nezakladá.

38. Ak by krajský súd postupoval pri vyčíslení náhrady trov za odvolanie proti rozhodnutiu o nariadení predbežného opatrenia v súlade s vyhláškou, teda s jej § 13a ods. 1 písm. g), musel by za jeden úkon právnej služby v súlade s § 1 ods. 3 a § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky priznať náhradu 60,08 € (výpočtovým základom pre úkony právnej služby vykonané v roku 2013 bola suma 781 €). Pri dvoch úkonoch právnej služby, ktoré aj krajský súd v sťažovateľkinom prípade považoval z hľadiska náhrady trov za akceptovateľné (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie odvolania), by po pripočítaní režijného paušálu za tieto dva úkony právnej služby náhrada trov odvolacieho konania predstavovala sumu 135,30 €. Rozdiel oproti reálne priznanej náhrade trov odvolacieho konania (90,82 €) tak predstavuje sumu 44,48 €.

39. V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd poukazuje na § 238 ods. 5 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), z ktorého okrem iného vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, t. j. táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013).

40. Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)].

41. V roku 2013, teda v období, keď začalo a skončilo konanie o odvolaní sťažovateľky proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia, predstavovala minimálna mzda sumu 337,70 € mesačne. Suma náhrady trov odvolacieho konania priznaná napadnutým uznesením krajského súdu, suma náhrady trov odvolacieho konania, ktorá po práve sťažovateľke priznaná mala byť, ani rozdiel týchto dvoch súm nepresahujú ani trojnásobok, ani desaťnásobok minimálnej mzdy relevantnej v tom čase. Z ústavno-právneho hľadiska tak formálne nezákonné uznesenie krajského súdu vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania predstavuje zásah materiálne sa vyznačujúci zanedbateľnou intenzitou – bagateľnosťou. Preto ani druhú sťažovateľkinu námietku z pohľadu jej dopadu na základné právo na súdnu ochranu a na právo na spravodlivé súdne konanie nemožno vyhodnotiť ako dôvodnú.

42. Zhrňujúco k oboj sťažnostným námietkam ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil žiadne skutočnosti signalizujúce možnosť záveru o porušení základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v rámci meritórneho prerokovania sťažnosti. Ústavný súd preto sťažnosť v predmetnej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

43. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Keďže ústavný súd sťažnosť v časti pre namietané

porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným uznesením krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, bolo už len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotnoprávneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

44. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky formulovanými v jej sťažnostnom petite (návrh na zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu, návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015